

EASO Strategija spoljne saradnje

EASO Strategija spoljne saradnje

Februar 2019.

Neither EASO nor any person acting on behalf of EASO is responsible for the use that might be made of the following information.

Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019

Print	ISBN 978-92-9485-286-1	doi:10.2847/668214	BZ-02-19-385-SR-C
PDF	ISBN 978-92-9485-289-2	doi:10.2847/20307	BZ-02-19-385-SR-N

© European Asylum Support Office, 2019

Reproduction is authorised provided the source is acknowledged.

For any use or reproduction of photos or other material that is not under the EASO copyright, permission must be sought directly from the copyright holders.

Sadržaj

1. ULOGA EASO-a U SPOLJNOJ DIMENZIJI ZAJEDNIČKOG EVROPSKOG SISTEMA AZILA	5
2. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI	6
3. VODEĆA NAČELA.....	7
4. PRAVNI I POLITIČKI OKVIR SPOLJNOG DELOVANJA EASO-a	8
5. OKVIR ZA SPROVOĐENJE PODRŠKE	10
5.1. Preduslovi angažovanja	11
5.2. Proces angažovanja EASO-a.....	11
5.3. Geografski prioriteti	12
5.4. Vrste spoljnog delovanja EASO-a.....	13
5.5. Instrumenti saradnje	15
5.6. Dogovori o saradnji	16
5.7. Finansiranje	16
6. SARADNJA SA ZAINTERESOVANIM STRANAMA	17
6.1. Zemlje EU+	17
6.2. Treće zemlje	17
6.3. Evropske institucije i agencije.....	17
6.4. Međunarodne organizacije i druge ključne zainteresovane strane	18
7. PLANIRANJE, PRAĆENJE I OCENJIVANJE.....	19
7.1. Vremenski okvir.....	19
7.2. Metodologija planiranja	19
7.3. Praćenje i ocenjivanje.....	19

A photograph showing the backs of several people wearing dark blue and red jackets. The text 'Support is our Mission' is printed in white on the back of the blue jacket in the foreground.

Support is our Mission

1. ULOGA EASO-a U SPOLJNOJ DIMENZIJI ZAJEDNIČKOG EVROPSKOG SISTEMA AZILA

Uspešno sprovođenje Zajedničkog evropskog sistema azila (CEAS) prvenstveno zavisi od evropskih država članica i njihovih sistema azila i prihvata, koje kontinuirano podržava EASO – Evropska kancelarija za podršku azilu (unutrašnja dimenzija).

Ovom strategijom definiše se opšti okvir u kome će EASO razvijati svoj rad vezan za spoljnu dimenziju CEAS-a. Uredbom o osnivanju EASO-a ⁽¹⁾ agenciji se daje mandat da koordiniše razmenom informacija i drugim radnjama u vezi sa spoljnom dimenzijom CEAS-a, uključujući ponovno naseljavanje, u dogovoru sa Evropskom komisijom. Pored toga, EASO može tražiti saradnju s nadležnim organima trećih

zemalja u tehničkim pitanjima, posebno u cilju podsticanja i pomoći pri izgradnji kapaciteta sistema azila i prihvata trećih zemalja, kao i u drugim aktivnostima relevantnim za trajna rešenja.

Tekuća reforma CEAS-a podrazumeva, između ostalog, zakonodavne predloge usmerene na osnivanje punopravne Agencije Evropske unije za azil (EUAA) ⁽²⁾ i kreiranje stalnog Okvira Unije za ponovno naseljavanje ⁽³⁾, što će uticati na buduće spoljno delovanje agencije. Naročito, predviđeno je da agencija može:

- da podrži države članice u sprovođenju Okvira Unije za ponovno naseljavanje, kao

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 439/2010 Evropskog parlamenta i Saveta od 19. maja 2010. o osnivanju Evropske kancelarije za podršku azilu, članovi 7 i 49.

⁽²⁾ COM (2016) 271: Predlog Uredbe Evropskog parlamenta i Saveta o Agenciji Evropske unije za azil i prestanku važenja Uredbe (EU) br. 439/2010 i predlog Komisije za izmenjenu Uredbu o EUAA od 12. septembra 2018.

⁽³⁾ Predlog Uredbe Evropskog parlamenta i Saveta kojom se utvrđuje Okvir Unije za ponovno naseljavanje i o izmenama i dopunama Uredbe (EU) br. 516/2014 Evropskog parlamenta i Saveta [COM (2016) 468 konačni].

i nacionalne šeme ponovnog naseljavanja, na zahtev uključenih država članica;

- da razmesti oficire za vezu u treće zemlje ⁽⁴⁾.

Ovom strategijom je predviđena mogućnost revizije (videti odeljak 7), posebno imajući u vidu buduće usvajanje relevantnog zakonodavnog predloga usmerenog na osnivanje punopravne EUAA.

2. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI

Spoljno delovanje EASO-a čini deo sveobuhvatnog napora da se unapredi delotvornost CEAS-a, u skladu sa spoljnom politikom Evropske unije (EU). Ono dopunjuje napore zemalja EU+ ⁽⁵⁾ u spoljnoj dimenziji, kao i podršku EASO-a sprovođenju CEAS-a u unutrašnjoj dimenziji.

U skladu sa svojom ulogom kao centra stručnosti za pitanja azila i prihvata, EASO sprovodi spoljno delovanje imajući u vidu veću solidarnosti i osećaj odgovornosti među zemljama EU+, kao i između zemalja EU+ i trećih zemalja, u duhu partnerstva i međusobne razmene stručnosti i iskustva.

U tu svrhu, strateški ciljevi spoljnog delovanja EASO-a su:

Doprinosi uspostavljanju i/ili ojačavanju sistema azila i prijema kao i upravljanju zaštitom osetljive migracije u trećim zemljama da bi se bolje zaštitile azilanti i izbeglice.

Olakšavanje napora EU+ država u pružanju pristupa za EU osobama kojima je potrebna međunarodna zaštita sa fokusom na preseljenje i drugim zakonskim sredstvima za međunarodnu zaštitu.

Olakšavanje razmene informacija i iskustava povezanih sa spoljnom dimenzijom CEAS-a između EU+ država.

⁽⁴⁾ Oficiri za vezu biće razmešteni samo u treće zemlje u kojima se prakse upravljanja migracijama i azilom pridržavaju standarda neotuđivih ljudskih prava. Prednost će se dati onim trećim zemljama koje predstavljaju zemlje porekla ili tranzita u pogledu migracije povezane sa azilom.

⁽⁵⁾ Države članice EU, Island, Lihtenštajn, Norveška i Švajcarska.

3. VODEĆA NAČELA

U skladu sa svojim propisima, spoljno delovanje EASO-a rukovodiće se sledećim načelima:

Pristup usmeren na zaštitu

Spoljno delovanje EASO-a koristi pristup usmeren na zaštitu, u skladu sa Uredbom o osnivanju EASO-a.

Koherentnost s evropskim zakonodavstvom i politikama

Spoljno delovanje EASO-a je u skladu s politikama i prioritetima EU u spoljnim odnosima, uzimajući u obzir koherentnost politike za razvoj. Kroz svoje delovanje, EASO podržava celokupni uticaj očekivanih rezultata Evropske unije u spoljnoj dimenziji. Spoljno delovanje EASO-a zasnivaće se na sveobuhvatnoj proceni evropskog pravnog i političkog okvira i sprovodiće se u dogovoru s Komisijom i u skladu s institucionalnom strukturom EASO-a. Svojim celokupnim spoljnim delovanjem, EASO promoviše pravne i operativne standarde CEAS-a.

Održivost, efektivnost i efikasnost podrške

EASO je posvećen obezbeđivanju održivosti sopstvenog uticaja kroz efektivno i efikasno spoljno delovanje, prateći metodologiju upravljanja projektnim ciklusom. Planiranje spoljnog delovanja EASO-a zasnivaće se na procenama potreba ili izvodljivosti i jasnom okviru rezultata radi merenja i praćenja uticaja. Slediće pristupe upravljanja orjentisanog na rezultate i teoriju promene ⁽⁶⁾, kako je zacrtano u Operativnom priručniku EASO-a ⁽⁷⁾ i po potrebi primenjeno na spoljno delovanje EASO-a.

Partnerstvo, saradnja i zajednički interes

Spoljno delovanje EASO-a se razvija i sprovodi u konsultacijama i bliskoj saradnji sa zemljama EU+, Komisijom, Evropskom službom za spoljno delovanje (EEAS), Savetom Evropske unije za pravosuđe i unutrašnje poslove (JHA) i njihovom mrežom i, kada je to relevantno, u partnerstvu s Visokim komesarijatom Organizacije ujedinjenih nacija za izbeglice (UNHCR), Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM) i drugim relevantnim akterima kada takva saradnja može poboljšati ishod planiranih ili sprovedenih aktivnosti.

Spoljno delovanje EASO-a obezbeđuje dodatnu vrednost i ne duplicira napore drugih partnera i zainteresovanih strana. Da bi se osigurala komplementarnost i iskoristile već razvijene metodologije, uključujući metodologije zemalja EU+, Komisije i drugih zainteresovanih strana, koristiće se odgovarajuće deljenje informacija i komunikacioni kanali. Spoljno delovanje EASO-a razvijaće se u duhu zajedničkog interesa sa zemljama EU+ i trećim zemljama zainteresovanim da se uhvate u koštac sa zajedničkim izazovima, osiguravajući pritom kompatibilnost s evropskim spoljnim politikama.

⁽⁶⁾ Za planiranje strateških okvira, programa i projekata koristi se upravljanje orjentisano na rezultate. U fazi planiranja koriste se brojni alati, poput matrice rezultata, plana praćenja i ocenjivanja, planiranja scenarija i strategije smanjenja rizika. Teorija promene je metod koji objašnjava na koji način se od date intervencije očekuje da dovede do određene razvojne promene, služeći se uzročnom metodom zasnovanom na dostupnim dokazima i pretpostavkama. EASO namerava da po potrebi koristi teoriju promene da bi potvrdio projekat intervencije nastale kroz pristup upravljanja orjentisanog na rezultate.

⁽⁷⁾ Cilj Operativnog priručnika (izrada u toku) jeste da pruži smernice operativnom osoblju EASO-a kako bi efikasnije i delotvornije vršili svoje funkcije. U njemu se dokumentuju odobrene standardne procedure u vezi s operativnim poslovima.

4. PRAVNI I POLITIČKI OKVIR SPOLJNOG DELOVANJA EASO-a

Trenutna uredba o osnivanju EASO-a obezbeđuje pravni okvir za spoljno delovanje EASO-a. Ova strategija takođe uzima u obzir relevantne zakonodavne predloge o kojima se trenutno pregovara, a koji za cilj imaju osnivanje punopravne EUAA i kreiranje stalnog Okvira Unije za ponovno naseljavanje, kao što je naznačeno u odeljku 1. Politički okvir spoljnog delovanja EASO-a utvrđen je na osnovu evropskih politika i pristupa ⁽⁸⁾, uključujući:

- **Partnerski okvir za migracije (MPF)**, predstavljen u junu 2016, koji je u potpunosti ugradio temu migracija u evropsku spoljnu

politiku ⁽⁹⁾. On prati ciljeve koje je utvrdila Evropska agenda o migracijama i predstavlja moćno sredstvo za angažovanje strateških trećih zemalja tranzita i porekla u dijalog o migraciji. On teži da ojača spoljne granice, poveća broj povratka iregularnih migranata, uputi na ključne uzroke migracije i stvori zakonite načine za zaštitu ugroženih, uključujući ponovno naseljavanje. Partnerski okvir ima formu skrojenu prema EU **kompaktima**⁽¹⁰⁾ bitnim za spoljno delovanje EASO-a u onoj meri, u kojoj se bave azilima i izbeglicama u relevantnim geografskim područjima (odeljak 5.3). MPF se zasniva na

⁽⁸⁾ Spisak nije iscrpan i prikazuje stanje aktuelno u vreme pisanja (februar 2019.). Politički okvir će se ažurirati po potrebi u kontekstu revizije strategije (videti odeljak 7).

⁽⁹⁾ Saopštenje Komisije za Evropski parlament, Evropski savet, Savet i Evropsku investicionu banku o uspostavljanju novog Partnerskog okvira s trećim zemljama u okviru Evropske agende o migracijama [COM (2016)385 konačni]; Izveštaj Komisije Evropskom parlamentu, Evropskom savetu i Savetu, četvrti Izveštaj o napretku Partnerskog okvira s trećim zemljama u okviru Evropske agende o migracijama [COM(2017) 350 konačni].

⁽¹⁰⁾ Kompakti predstavljaju „politički okvir za kontinuiranu i operativnu saradnju i u sebi spajaju različite radne komponente radi razvijanja sveobuhvatnog partnerstva s trećim zemljama, kombinujući instrumente, alate i sredstva dostupna EU i državama članicama, kako bi isporučili jasne ciljeve i zajedničke obaveze“. Saopštenje Komisije Evropskom parlamentu, Evropskom savetu i Savetu, prvi Izveštaj o napretku partnerskog okvira s trećim zemljama u okviru Evropske agende o migracijama [COM(2016) 700 konačni].

Partnerstvu o mobilnosti koje je predložio **Globalni pristup migracijama i mobilnosti (GAMM)**¹¹, definišući vođenje dijaloga i saradnje s trećim zemljama. Naročito, njegov treći stub odnosi se na unapređenje međunarodne zaštite i poboljšanje spoljne dimenzije politike azila, što je EASO dužan da podržava.

- **Evropska politika susedstva (ENP)** koja se, u svojoj reviziji iz 2015, tiče odnosa između evropskih i njima najbližih susednih zemalja. ENP se takođe može koristiti za izgradnju kapaciteta u vezi s azilom u partnerskim zemljama⁽¹²⁾. U čvrstoj vezi s tim, **Evropska politika proširenja**⁽¹³⁾ obezbeđuje okvir za pospešivanje saradnje EU sa zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima. Usvajanje **Strategije za Zapadni Balkan 2018.** godine⁽¹⁴⁾ potvrđuje potrebu za osnaženom zajedničkom saradnjom u ključnim oblastima.
- **Evropska agenda o migracijama**⁽¹⁵⁾, usvojena 2015, koja predlaže rešenja za bolje upravljanje prilivima migranata u EU, jasno je utvrđena oko četiri stuba. Delovanje EASO-a u okviru spoljne dimenzije CEAS-a potpada pod treći stub Evropske agende o migracijama.

- **Zajednički akcioni plan iz Valeti (JVAP)**⁽¹⁶⁾, usvojen od strane evropskih i afričkih šefova država i vlada u novembru 2015. na Samitu o migracijama održanom u Valeti. Oslanjajući se na preporuke Rabatskog i Kartumskog procesa, zajednički zaključci JVAP-a potvrđuju posvećenost svih uključenih zainteresovanih strana zajedničkom suočavanju s izazovima i mogućnostima migracije. U okviru trećeg prioriteta akcionog plana „zaštite i azila“, EASO ima ulogu u podršci izgradnji kapaciteta u trećim zemljama koji se tiču sistema azila i prihvata.
- **Plan migracija Evropske komisije**, predstavljen prilikom pripreme za sastanak Evropskog saveta u decembru 2017. godine⁽¹⁷⁾. Komisija je ustanovila da bi spoljnu dimenziju migracione politike trebalo objediniti i učvrstiti, naročito potpunim sprovođenjem Izjave EU-Turska, čemu EASO aktivno doprinosi podržavanjem zemalja EU+ u njihovim naporima vezanim za ponovno naseljavanje, kao i angažmanom s partnerskim trećim zemljama i agencijama UN-a.

Na globalnom nivou, Globalni kompakt o izbeglicama (GCR)⁽¹⁸⁾ od naročitog je značaja za spoljno delovanje EASO-a, uključujući poziv na proširenje ponovnog naseljavanja i drugih oblika zakonitog prihvata.

⁽¹¹⁾ Saopštenje Komisije Evropskom parlamentu, Savetu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i Komitetu regiona. Evropska agenda o migracijama [COM (2015) 240 konačni]; Saopštenje Komisije Evropskom parlamentu, Savetu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i Komitetu regiona. Globalni pristup migracijama i mobilnosti [COM (2011) 743 konačni].

⁽¹²⁾ Zajedničko saopštenje Evropskom parlamentu, Savetu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i Komitetu regiona, Prikaz Evropske politike susedstva [JOIN (2015) 50 konačni].

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/info/policies/eu-enlargement_en

⁽¹⁴⁾ Saopštenje Komisije Evropskom parlamentu, Evropskom savetu i Savetu: Verodostojna perspektiva proširenja i poboljšani angažman EU sa Zapadnim Balkanom, Strazbur, [COM(2018) 65 konačni]

⁽¹⁵⁾ Saopštenje Komisije Evropskom parlamentu, Savetu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i Komitetu regiona: Evropska agenda o migracijama [COM(2015) 240 konačni].

⁽¹⁶⁾ Samit o migracijama u Valeti, 11 – 12. novembar 2015, Akcioni plan, dostupno na <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/11/12/valletta-final-docs>

⁽¹⁷⁾ Saopštenje Komisije Evropskom parlamentu, Evropskom savetu i Savetu, doprinos Komisije tematskoj raspravi lidera EU o napredovanju spoljne i unutrašnje dimenzije migracione politike [COM (2017) 820 konačni].

⁽¹⁸⁾ Usvojeno od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija (UNGA) 17. decembra 2018. godine.

5. OKVIR ZA SPROVOĐENJE PODRŠKE

<i>Preduslovi angažovanja</i>		
<i>Proces angažovanja EASO-a</i>		
<i>Geografski prioriteti</i>		
<i>Vrste spoljnog delovanja EASO-a</i>		
<i>Koordinacija i razmena informacija</i>	<i>Izgradnja kapaciteta i znanja</i>	<i>Operativna saradnja</i>
<i>Instrumenti saradnje</i>		
<i>Ciljane intervencije:</i>	<i>Projekti:</i>	<i>Nacionalne i regionalne mape puteva</i>
<i>Dogovori o saradnji</i>		
<i>Pisana korespodencija, razmene pisama i/ili izjava o nameri</i>	<i>Radni aranžmani sa trećim državama</i>	<i>Radni aranžmani sa EU institucijama, agencijama, relevantnim IO-vima ili drugim učesnicima</i>

5.1. Preduslovi angažovanja

U skladu s vodećim načelima, moraju se ispuniti sledeći preduslovi angažovanja za spoljno delovanje EASO-a:

- Spoljno delovanje EASO-a je usklađeno s mandatom EASO-a kako je utvrđeno Uredbom o osnivanju EASO-a;
- Spoljno delovanje EASO-a obezbeđuje jasnu dodatnu vrednost spoljnim politikama EU;
- Konsultovanje, saradnja i koordinacija s relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući zemlje EU+, treće zemlje i Komisiju od centralnog su značaja su za spoljno delovanje EASO-a i već su korišćeni i ispitani;
- U zavisnosti od predviđenog stepena podrške, strategije ulaska, izlaska i održivosti za spoljno delovanje EASO-a su na snazi i zasnivaju se na određenim, merljivim, dostižnim i vremenski ograničenim planovima, usmerenim ka rezultatima (SMART);
- Treća zemlja ili zemlja EU+ koja dobija podršku EASO-a obavezuje se na pravičnu i otvorenu saradnju.

5.2. Proces angažovanja EASO-a

EASO se angažuje u aktivnostima podrške trećim zemljama i ponovnom naseljavanju s namerom da postigne svoje višegodišnje ciljeve⁽¹⁹⁾, odobrene Upravnim odborom, u skladu s geografskim obimom primene i prioritetima (odjeljak 5.3), a na osnovu okvira za sprovođenje podrške definisanom u ovoj strategiji.

Spoljno delovanje EASO-a može biti pokrenuto na osnovu ad hoc zahteva Komisije, zemalja EU+

putem Upravnog odbora EASO-a ili od strane trećih zemalja.

Angažovanje EASO-a je definisano kako sledi:

- Obaveštavanje, u konsultacijama s Upravnim odborom EASO-a ili prema njegovom odobrenju, po potrebi;
- U konsultacijama s Mrežom za spoljnu dimenziju EASO-a;
- U konsultacijama s Komisijom, u skladu sa strateškim i operativnim okvirom za spoljno delovanje, definisanim u radnim aranžmanima između Generalnog direktorata za migracije i unutrašnje poslove i EASO-a⁽²⁰⁾;
- U konsultacijama s drugim relevantnim zainteresovanim stranama, kroz redovne sastanke i razmene informacija.

U skladu s vodećim načelima, EASO će sprovesti procene potreba i/ili izvodljivosti u saradnji s Komisijom, zemljama EU+, trećim zemljama i drugim ključnim zainteresovanim stranama. Ove procene zasnivaće se na tri komplementarna pristupa: normativnom, pristupu zasnovanom na potrebama i onom zasnovanom na potražnji. One se mogu sprovesti kroz pregled dokumentacije, misije u relevantnim trećim zemljama, i konsultacije i sastanke s relevantnim međunarodnim i nacionalnim zainteresovanim stranama. Relevantni dostupni podaci i izveštaji EASO-a biće uzeti u obzir pre angažovanja. Relevantni izveštaji zemalja EU+, trećih zemalja, institucija i agencija EU, međunarodnih organizacija (IO) i organizacija civilnog društva takođe se mogu iskoristiti radi prethodne procene potrebe i prikladnosti spoljnog delovanja EASO-a.

Spoljno delovanje EASO-a će se potom planirati, sprovesti i evidentirati kroz raspoložive instrumente saradnje (videti odjeljak 5.5), u zavisnosti od stepena i vrste podrške koju treba

⁽¹⁹⁾ Kao što je definisano u jedinstvenim programskim dokumentima (SPD) EASO-a i relevantnim godišnjim programima rada (AWP).

⁽²⁰⁾ Radni aranžmani za saradnju u spoljnom delovanju između Generalnog direktorata za migracije i unutrašnje poslove i EASO-a, potpisani u januaru 2018.

obezbediti, uz odgovarajući nivo predviđenog praćenja i ocenjivanja. EASO predviđa mogućnost kombinovanja različitih tipova podrške, po potrebi. EASO će takođe kontinuirano izveštavati Upravni odbor o svom spoljnom delovanju ⁽²¹⁾.

5.3. Geografski prioriteti

Prioriteti u angažmanu i saradnji

U skladu s mandatom, spoljno delovanje EASO-a podržava spoljnu dimenziju CEAS-a i doprinosi političkom okviru spoljnih odnosa utvrđenom na nivou EU (videti odeljak 4). U tu svrhu, EASO teži održavanju i osnaživanju svog angažmana i saradnje s trećim zemljama od najvećeg značaja tj. zemljama Zapadnog Balkana, Turskom, zemljama Bliskog istoka i Severne Afrike (MENA).

Počev od 2016, saradnja između EASO-a i **zemalja Zapadnog Balkana** je pojačana, između ostalog i kroz sprovođenje regionalnog projekta finansiranog u okviru IPA II ⁽²²⁾. Obezbeđena podrška, kao i njen nastavak tokom druge faze projekta (2019 – 2021), imaće za direktan cilj osnaživanje sistema azila i prihvata, harmonizaciju praksi u oblasti

azila i stručnu razmenu na regionalnom nivou, između ostalog i kroz podršku regionalnim mrežama stručnjaka i Regionalnoj inicijativi za migracije, azil i izbeglice (MARRI), kao i kroz dalju harmonizaciju s *pravnim tekovinama* EU, evropskim standardima i njihovo sprovođenje. Pored toga, trenutno su na snazi nacionalne mape puta sa Severnom Makedonijom i Srbijom i one će biti revidirane 2019. godine. Planira se izrada novih nacionalnih mapa puta u okviru druge faze projekta.

Na **Tursku** snažno utiče smeštanje izbeglica iz regiona i ona se globalno smatra zemljom koja prihvata najveći broj izbeglica. Ovo ima i imaće uticaj na turski sistem upravljanja azilom i migracijama. Počev od 2017, EASO je osnažio svoju saradnju s Turskom kroz aktivnosti izgradnje kapaciteta, razvijenim i ostvarenim u saradnji s Generalnim direktoratom za upravljanje migracijama. Ova saradnja je uspešno uspostavljena u okviru pristupa koji se služi nacionalnim mapama puta. EASO planira da i dalje podržava razvoj kvaliteta sistema upravljanja azilom i migracijama s obzirom na geografski položaj Turske. Razmena znanja i stručnosti EU s Turskom, pristupi li joj se na održiviji način, potencijalno vodi do efektivnog i pozitivnog uticaja.

U regiji **MENA** EASO je sproveo projekat koji finansira Evropski instrument za susedstvo i partnerstvo (ENPI) od 2014. do 2016. Svrha je bila da se zvaničnici trećih zemalja iz Jordana, Maroka i Tunisa bliže upoznaju s mandatom, alatima i instrumentima EASO-a i Evropske agencije za zaštitu granica i obala (Frontex), i modelima saradnje ostvarenim sa zemljama EU+, procenjujući pritom tehničke potrebe trećih zemalja pri upotrebi alata EASO-a i Frontex-a kako bi se odgovorilo na potrebe izgradnje kapaciteta. Od završetka projekta, u regiji MENA su obezbeđene savladane lekcije i konkretnije intervencije.

⁽²¹⁾ Detaljnije diskusije odvijace se u okviru Mreže za spoljnu dimenziju i u skladu s radnim aranžmanima o spoljnoj dimenziji, ugovorenim između EASO-a i Generalnog direktorata za migracije i unutrašnje poslove.

⁽²²⁾ Regionalna podrška upravljanju migracijama usmerenom na zaštitu na Zapadnom Balkanu, koja se sprovodi od septembra 2016. do juna 2019. s UNHCR-om, Evropskom agencijom za zaštitu granica i obala (Frontex) i IOM-om kao partnerima.

Definisanje novih prioriteta

Ako se spoljno delovanje EASO-a aktivira zahtevom navedenim u odeljku 5.2, pod uslovom da je usaglašeno s političkim okvirom spoljnih odnosa EU (odeljak 3), prioriteti za angažovanje odnosno prekid angažovanja u spoljnom delovanju zasnivaće se na:

- trenutnim i novim prioritetima EU;
- potrebama zemalja EU+ i/ili trećih zemalja;
- koherentnosti u odnosu na stručnost EASO-a;
- kapacitetu EASO-a da pruži uticaj i dodatnu vrednost na efikasan i održiv način.

Prioriteti za angažovanje odnosno prekid angažovanja procenjivaće se primenom metodologije upravljanja projektnim ciklusom EASO-a, prilagođene stepenu i vrsti podrške koju treba obezbediti i usklađene s vodećim

načelima, preduslovima i opisanim procesom angažmana EASO-a.

5.4. Vrste spoljnog delovanja EASO-a

U skladu s Uredbom o osnivanju EASO-a i vodećim načelima (odeljak 3), spoljno delovanje EASO-a može poprimiti jedan ili više dole navedenih oblika. Ono odražava različitu prirodu i vrstu angažmana, u zavisnosti od procenjenih potreba, interesa Upravnog odbora, zemlje EU+ i treće zemlje, kao i od kapaciteta i stručnosti EASO-a. Moguće je kombinovati više oblika delovanja kako bi se stvorila sveobuhvatna strategija podrške zemljama EU+ odnosno trećim zemljama.

Nadalje, EASO će nastaviti da podržava sprovođenje evropskih, međunarodnih i regionalnih inicijativa i okvira za migracije i azil, doprinoseći multilateralnim forumima i dijalogu, u obimu primene svojih resursa.

<p>Koordinacija i razmena informacija</p>	<p>EASO će olakšati razmenu informacija o delovanju u vezi s ponovnim naseljavanjem i drugim zakonitim putevima međunarodne zaštite između zemalja EU+ kroz svoju ulogu koordinatora, s ciljem da podrži zemlje EU+ u sprovođenju njihovih obaveza vezanih za međunarodnu solidarnost i doprinos kreiranju trajnih rešenja. EASO će takođe ohrabrivati i olakšavati razmenu informacija o delovanju zemalja EU+ u trećim zemljama, između ostalog i kroz prikupljanje takvih informacija s ciljem da olakša tehničku saradnju po pitanju azila i izbeglištva. To će biti učinjeno i kroz obezbeđivanje stručnosti zasnovane na metodologiji za upravljanje informacijama.</p>
<p>Izgradnja kapaciteta i znanja</p>	<p>EASO će podržavati uspostavljanje, razvoj i/ili osnaživanje sistema azila i prihvata trećih zemalja kroz pružanje podrške za izgradnju kapaciteta i znanja. Podrška će se zasnivati na stručnosti zemalja EU+ i EASO-a, koja se definiše kroz pristup „svako sa svakim” i uzimanje u obzir nacionalnog odnosno regionalnog konteksta (podrška zasnovana na scenariju) ⁽²³⁾. U trećim zemljama, EASO će se angažovati kroz odgovarajuće instrumente saradnje (odjeljak 5.5) i adekvatne dogovore o saradnji (odjeljak 5.6).</p> <p>Osnovne vrste aktivnosti biće obuke (kako prema EASO-vom planu i programu obuka tako i prema posebno prilagođenim operativnim obukama), konferencije, studijske posete, radionice, obuke na radnom mestu, tehnička podrška, davanje napomena i saveta vezanih za politiku, deljenje znanja o praksama i savladanim lekcijama.</p> <p>Tehnička podrška u oblasti azila osnažuje i olakšava delovanje EASO-a u izgradnji kapaciteta. EASO će obezbediti tehničko usavršavanje kroz raspoložive instrumente saradnje, pod uslovom da su ispunjeni preduslovi za angažman. Tehnička podrška može uključivati nadgradnju postojećih alata EASO-a, prilagođenih kontekstu date treće zemlje, prevođenje odnosno prilagođavanje relevantnih proizvoda EASO-a, olakšavanje učešća posmatrača iz trećih zemalja na tematskim sastancima, kada je to relevantno i prikladno.</p>
<p>Operativna saradnja</p>	<p>EASO će razmotriti olakšavanje operativne saradnje između zemalja EU+ i trećih zemalja pružanjem ciljane operativne podrške, po potrebi, kroz raspoložive instrumente saradnje, pod uslovom da su ispunjeni preduslovi za angažman, u skladu sa spoljnom politikom EU i prema odobrenju Upravnog odbora EASO-a.</p> <p>Mogućnost operativne saradnje može se razmatrati u slučajevima kada su utvrđena podrška izgradnji kapaciteta, koordinacija i razmena informacija između EASO-a i zemalja EU+, trećih zemalja i drugih zainteresovanih strana produbile odnose s trećom zemljom, što dovodi do prepoznavanja dodatne vrednosti kako bi se odgovorilo na nove potrebe. Operativna saradnja će biti procenjena i ispitana prilikom podrške ponovnom naseljavanju, gde će potencijalno doprineti naporima zemalja EU+ i dati dodatnu vrednost nacionalnim ili EU šemama ponovnog naseljavanja.</p> <p>U tu svrhu, ciljano prisustvo EASO-a u ključnim trećim zemljama ⁽²⁴⁾ može da osnaži spoljno delovanje EASO-a, između ostalog i kako bi se olakšala tehnička saradnja, sprovođenje aktivnosti podrške odnosno projekata kroz saradnju s ključnim organima i partnerima u toj oblasti. Prisustvo EASO-a u trećoj zemlji ima jasne ciljeve koji dopunjavaju i daju dodatnu vrednost poslu koji se obavlja u sedištu EASO-a.</p>

⁽²³⁾ Pristup podršci zasnovan na scenariju predviđa da se vrsta podrške sprovodi kroz odgovarajuće instrumente saradnje i u skladu s nacionalnim odnosno regionalnim kontekstom, uključujući i institucionalne i zakonodavne okvire koji su na snazi.

⁽²⁴⁾ EASO trenutno podržava rad Evropskog tima za migracionu politiku i Delegacije Evropske unije (EUD) u Ankari, Turska, kroz razmeštanje stručnjaka za ponovno naseljavanje. U toku je regrutovanje operativnog službenika za upravljanje Pilot projektom za podršku ponovnom naseljavanju u Turskoj (baziran je na Malti, s čestim misijama u Turskoj). Pored toga, fazom II projekta IPA (2019 – 2021) predviđeno je prisustvo jednog terenskog službenika na Zapadnom Balkanu. Nacrt uredbe EUAA predviđa postavljanje oficira za vezu, a njihovo prisustvo će se planirati tek kad uredba EUAA stupi na snagu.

5.5. Instrumenti saradnje

Kako bi ispunio ciljeve spoljnog delovanja, EASO će težiti najboljoj mogućoj upotrebi raspoloživih instrumenata. EASO-vi instrumenti saradnje podrazumevaju različite stepene uključenosti i podrške. EASO će koristiti najadekvatnije instrumente kako bi prilagodio i pružio najrelevantniju vrstu EASO podrške, određene shodno geografskim prioritetima (podrška zasnovana na scenariju).

Svi instrumenti čine deo šireg pristupa upravljanju projektnim ciklusom (PCM) u EASO-u, kojim se utvrđuju programi (3 i više godina) i projekti (kratkoročnije). Projekti uključuju operativne planove, planove specijalne podrške, nacionalne mape puta trećih zemalja itd. u skladu s Operativnim priručnikom EASO-a ⁽²⁵⁾.

Instrumenti saradnje uključuju:

- **Ciljane intervencije:** Ad hoc i ciljane intervencije koristiće se kako bi se pokrenula saradnja odnosno odgovorilo na vrlo specifične potrebe trećih zemalja u skladu s političkim okvirom spoljnih odnosa EU i na osnovu posebnog dogovora s Komisijom. Na osnovu pregleda rezultata ciljanih intervencija, sprovedene aktivnosti mogu da se razviju u formalniji vid saradnje (npr. kroz osnivanje projekata ili nacionalnih mapa puta).
- **Projekti:** Kako bi se postigli određeni ciljevi, pilot aktivnosti i/ili testirali novi pristupi, EASO će razviti ciljane i vremenski ograničene projekte u ključnim oblastima tokom čitavog procesa azila i prihvata, ponovnog naseljavanja i drugih zakonskih puteva ka međunarodnoj zaštiti, u skladu s procenjenim potrebama i specifičnim kontekstom. EASO će težiti da uključi ključne partnere kako bi se postigli neophodni rezultati i utvrdiće poboljšane

komunikacione kanale kako bi se osigurala dobra saradnja, u okviru širih aktivnosti EASO-a vezanih za komunikaciju. EASO će takođe imati mogućnost da sprovodi spoljno finansirane projekte (videti odeljak 5.6 o finansiranju).

- **Nacionalne i regionalne mape puta,** alati za saradnju zasnovani na identifikovanim prioritetima spoljnih politika EU i, nakon konsultacija s Upravnim odborom EASO-a, identifikovanim potrebama i naknadnim prioritetima, u kojima se detaljno utvrđuje vrsta podrške koju će intervencija obezbediti. Oni omogućavaju planiranje aktivnosti podrške u ključnim oblastima za saradnju tokom čitavog procesa azila i prihvata, ponovnog naseljavanja i drugih zakonskih puteva, u skladu sa specifičnim potrebama i kontekstima. Njih zajedno razvijaju EASO i nacionalni organi trećih zemalja kroz participativni pristup, u saradnji i koordinaciji sa svim relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući zemlje EU+, institucije i agencije EU, međunarodne organizacije poput UNHCR i IOM. Takođe je zadržana mogućnost uspostavljanja regionalnih ili tematskih mapa puta s nekoliko zemalja EU+, s trećim zemljama ili regionalnim inicijativama.

Pored toga, EASO je uspostavio **mrežu** za komunikaciju sa zemljama EU+, Komisijom, EEAS, relevantnom mrežom agencija EU za pravosuđe i unutrašnje poslove i, kada je to relevantno, međunarodnim organizacijama, nevladinim organizacijama (NVO) i organizacijama civilnog društva (OCD), koja se bavi pitanjima vezanim za spoljno delovanje EASO-a. Uloga mreže će slediti opis projekta koji će tek biti utvrđen. EASO će takođe ohrabrivati dijalog između drugih mreža EASO-a i zvaničnika trećih zemalja, onda kada je to relevantno i prikladno, pružajući prilike za učenje, razmenu iskustva i dobrih praksi.

⁽²⁵⁾ Videti fusnotu 7.

5.6. Dogovori o saradnji

Dogovori između EASO-a, zemalja EU+, predstavnika organa trećih zemalja ili drugih relevantnih zainteresovanih strana izraz su posvećenosti saradnji i definišu modalitete te saradnje, pružajući EASO-u okvir za sprovođenje svojih akcija podrške i formalizaciju instrumenata saradnje. Oni uključuju:

- **Pisanu korespondenciju, razmenu pisama i/ili izjave o nameri**, što predstavlja formalne obaveze na odgovarajućem nivou s ciljem zvaničnog prihvatanja saradnje između EASO-a i relevantnih zainteresovanih strana.
- **Radni aranžmani s trećim zemljama**, koji obezbeđuju obavezu na najvišem nivou i okvir za saradnju s organima date treće zemlje, nadležnim u oblastima relevantnim za mandat EASO-a. U skladu s Uredbom o osnivanju EASO-a, EASO može utvrditi radne aranžmane s trećim zemljama kako bi se olakšala primena njegovog spoljnog delovanja, uz saglasnost Komisije i prema odluci Upravnog odbora EASO-a kojom se definiše priroda, opseg i način na koji se saradnja između agencije i spomenute zemlje treba sprovoditi, uključujući saradnju u tehničkim aspektima pokrivenu Uredbom o osnivanju EASO-a.

Radni aranžmani se mogu koristiti u slučajevima uspešne i dugoročne saradnje s ključnim trećim zemljama, pod uslovom da daju dodatnu vrednost sprovođenju podrške.

- **Radni aranžmani s institucijama EU, agencijama, relevantnim međunarodnim organizacijama ili drugim zainteresovanim stranama**, obezbeđujući okvir za saradnju i komunikaciju, koji može da uključuje ili da se usredsređuje na spoljnu dimenziju EU.

5.7. Finansiranje

Spoljno delovanje EASO-a pretežno se finansira iz **budžeta EASO-a** (o iznosu namenjenom za spoljnu dimenziju odlučuje EASO u svom godišnjem programu rada) ⁽²⁶⁾.

Pored ovog glavnog izvora finansiranja, spoljno delovanje EASO-a takođe se može finansirati iz **instrumenata spoljne pomoći EU**. Tokom svog spoljnog delovanja, EASO će stoga razmotriti finansijske instrumente EU, poput Evropskog instrumenta za susedstvo (ENI), Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) i relevantnih regionalnih programa za razvoj i zaštitu (RDPP), u partnerstvu sa Komisijom i drugim telima EU. Projekti i partnerstva razvijaće se u skladu s vodećim načelima.

Najzad, zemlje EU+ mogu **dobrovoljno doprinosti** budžetu EASO-a za određene projekte.

⁽²⁶⁾ Proističe iz doprinosa EU budžetu EASO-a, dobrovoljnih priloga država članica EASO-u i doprinosa EASO-u od strane pridruženih zemalja.

6. SARADNJA SA ZAINTERESOVANIM STRANAMA

Budući da spoljna saradnja EASO-a teži da obezbedi dodatnu vrednost, biće utvrđene mere kojima se izbegava dupliciranje napora pojedinačnih zemalja EU+, Komisije, EEAS-a, uključujući Delegacije EU, druge EU JHA agencije i relevantne zainteresovane strane. Onda kada se to proceni kao relevantno i gde je moguća sinergija, EASO može da razmotri partnerstvo s pojedinačnim zemljama EU+, Komisijom, EEAS-om, EU JHA agencijama i/ili međunarodnim organizacijama kako bi se obezbedila podrška konkretnim trećim zemljama.

6.1. Zemlje EU+

Zemlje EU+, u skladu sa svojim nacionalnim spoljnim prioritetima, u okviru CEAS-a, održavaju tekuću bilateralnu saradnju s trećim zemljama u oblasti azila i migracija. Aktivnosti zemalja EU+ dopunjuju aktivnosti EASO-a i mogu imati različite forme, poput bilateralnih sporazuma, bratskih programa i tehničke podrške trećim zemljama.

Posvećenost zemalja EU+ Strategiji o spoljnoj saradnji EASO-a predstavlja imperativ za uspeh povezanog spoljnog delovanja EASO-a.

6.2. Treće zemlje

Treće zemlje su ključni partneri EASO-a u sprovođenju spoljne dimenzije CEAS-a. Oblasti saradnje s trećim zemljama će se utvrđivati tokom čitavog procesa azila, u skladu sa

zahtevima i interesima nacionalnih organa. EASO-ve ciljane intervencije, nacionalne mape puta i/ili operativna saradnja biće zajednički razvijane kroz upotrebu participativnog pristupa i otvorenu dvosmernu komunikaciju. To će omogućiti poboljšanje partnerstva i prilagođenost potrebama i resursima s obe strane.

6.3. Evropske institucije i agencije

Evropska komisija

Generalni direktorat za migracije i unutrašnje poslove ključni je partner EASO-a u njegovom sprovođenju spoljne dimenzije CEAS-a. Radnim aranžmanom za spoljno delovanje sklopljenim između Generalnog direktorata i EASO-a utvrđuje se strateški i operativni okvir za saradnju i komunikaciju vezane za spoljno delovanje, uz usredsređivanje na postavljanje prioriteta, planiranje spoljnog delovanja i saradnju s trećim zemljama.

Zbog njegove geografske oblasti aktivnosti, Generalni direktorat za susedstvo i pregovore o proširenju još jedan je ključni partner EASO-a. Saradnja je uspostavljena, naročito u okviru IPA projekta, i biće učvršćena u skladu s geografskim prioritetima.

U konsultacijama s Generalnim direktoratom za migracije i unutrašnje poslove, za sprovođenje

spoljnog delovanja EASO-a kroz deljenje informacija o instrumentima saradnje EASO-a koji mogu uticati na njihov rad mogu, po potrebi, biti angažovani Generalni direktorat za međunarodnu saradnju i razvoj i Generalni direktorat za civilnu zaštitu i humanitarnu pomoć (ECHO).

Evropska služba za spoljno delovanje (EEAS)

EEAS će po potrebi biti angažovan u definisanju ⁽²⁷⁾ i sprovođenju spoljnog delovanja EASO-a. EASO trenutno daje doprinos radu Tima za migracionu politiku pri Delegaciji Evropske unije u Turskoj putem razmeštanja stručnjaka za ponovno naseljavanje. Slično tome, EASO će težiti da blisko saraduje s Delegacijama EU u relevantnim trećim zemljama gde se odvija spoljno delovanje EASO-a.

Delegacije EU biće redovno obaveštavane o EASO-ovim aktivnostima podrške u trećim zemljama i mogu se organizovati informativni sastanci i razgovori s osobljem EASO-a i razmeštenim stručnjacima. Onda kada je to relevantno i na zahtev EASO-a, Delegacije EU mogu EASO-u obezbediti logističku podršku i najvažnije informacije o datoj trećoj zemlji.

Agencije za pravosuđe i unutrašnje poslove i njihova mreža

JHA agencije pojedinačno i zajedno igraju značajnu ulogu u podršci sprovođenju spoljnog delovanja EU. Kao i EASO, neke druge EU JHA agencije ne samo da poseduju zakonski mandat za spoljnu saradnju, već takođe poseduju i odgovarajuću stručnost u nekoj od relevantnih oblasti, budući da se neprestano udružuju sa zemljama EU+, i međunarodnim praksama, standardima i znanjima. EASO je stoga uspostavio radni odnos s Frontex-om, Agencijom za osnovna prava (FRA) i Evropolom, sa kojima saraduje u okviru mreže JHA agencija,

a takođe saraduje i na operativnom nivou, npr. na Zapadnom Balkanu. EASO je takođe potpisao radne aranžmane s Frontex-om i FRA, a o sličnom pregovara sa Evropolom.

U okviru mreže JHA agencija, EASO razmenjuje stavove i iskustvo s drugim agencijama o njihovom radu u oblasti saradnje s trećim zemljama u okviru postojećih mandata agencija, i pospešuje koordinaciju njihovog rada u bliskoj saradnji s Komisijom i EEAS-om, koji takođe učestvuju u mreži.

6.4. Međunarodne organizacije i druge ključne zainteresovane strane

Međunarodne organizacije

UNHCR je ključni partner EASO-a u njegovom radu na podršci zemalja EU+ u ispunjavanju njihovih obaveza vezanih za azil i izbeglištvo u okrilju EU i međunarodnog prava. Shodno članu 78. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (UFEU), CEAS Evropske unije podrazumevaće „partnerstvo i saradnju s trećim zemljama u cilju upravljanja prilivom ljudi koji apliciraju za azil ili supsidijarnu ili privremenu zaštitu“, koje mora biti usaglašeno sa Ženevskom konvencijom od 28. jula 1951. i Protokolom od 31. januara 1967. o statusu izbeglica, kao i drugim relevantnim ugovorima. Radni aranžman između EASO-a i UNHCR-a uspostavlja okvir za saradnju između ove dve organizacije, a članovi 13. i 14. posebno se usredsređuju na podršku trećoj zemlji i ponovno naseljavanje, određujući okvir za razmenu informacija i najboljih praksi u ovim oblastima, kao i za ispitivanje mogućnosti za dalju saradnju ⁽²⁸⁾.

IOM je još jedna ključna zainteresovana strana u oblasti migracija, a naročito ponovnog

⁽²⁷⁾ EEAS je konsultovan prilikom izrade nacrtu Strategije za spoljnu saradnju EASO-a od 31. januara 2019. godine (bilateralno) i 1. februara 2019. godine (multilateralno).

⁽²⁸⁾ Radni aranžman između EASO i UNHCR, dostupan na: https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/EASO-UNHCR-Working-Arrangement_0.pdf. UNHCR je konsultovan pri definisanju Strategije o spoljnoj saradnji EASO-a bilateralno 31. januara, kao i tokom sastanka 1. februara 2019. godine.

naseljavanja. EASO i IOM trenutno diskutuju o načinima poboljšanja svoje saradnje ⁽²⁹⁾.

Nevladine organizacije (NVO), organizacije civilnog društva (OCD) i druge regionalne i tematske inicijative

EASO takođe može, onda kada je to relevantno, ostvariti saradnju sa specijalizovanim NVO, OCD i drugim regionalnim i/ili tematskim inicijativama u određenim oblastima.

Mnoge NVO i OCD koje rade u oblasti azila imaju specifična iskustva i operativnu stručnost, nedostupne zemljama EU+ i institucijama EU. Onda kada je to relevantno, EASO nastoji

da saraduje s njima u konkretnom spoljnom delovanju u trećim zemljama ili u ponovnom naseljavanju. EASO će nastaviti da se konsultuje NVO i OCD onda kada je to potrebno i u skladu s njihovom tematskom ili geografskom stručnošću tokom terenskih misija u trećim zemljama i/ili pri ponovnom naseljavanju.

Druge regionalne i tematske inicijative uključuju partnerstva između različitih aktera (NVO, OCD, države, akademski sektor, privatni sektor), koja mogu da dopunjuju ili unaprede uticaj spoljnog delovanja EASO-a. Ovakve inicijative uključuju Globalnu inicijativu za pokroviteljstvo izbeglica (GRSI), MARRI i Organizaciju za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS).

7. PLANIRANJE, PRAĆENJE I OCENJIVANJE

7.1. Vremenski okvir

Trenutna Strategija za spoljnu saradnju EASO-a u skladu je s mandatom EASO-a i shodno tome nema određeno trajanje. Ona će biti operacionalizovana prema internom ciklusu planiranja EASO-a kroz jedinstveni programski dokument (SPD) EASO-a i godišnje programe rada (AWP).

Sledeće okolnosti dovode do revizije ove strategije:

- Usvajanje novih zakonodavnih i političkih instrumenata koji utiču na rad EASO-a, uključujući i iznete zakonodavne predloge usmerene na uspostavljanje punopravne EUAA;
- Značajne promene u kontekstu međunarodnih migracija i azila utiču na spoljne prioritete država članica i Evropske unije;
- Značajne promene u situaciji trećih zemalja utiču na trenutno spoljno delovanje EASO-a.

7.2. Metodologija planiranja

Strategija o spoljnoj saradnji EASO-a obezbediće strateški pravac, između ostalog za razvoj okvirnih rezultata, koji će se zasnivati na kombinaciji dva komplementarna pristupa: upravljanju orijentisanom na rezultate i teoriji promene. Obezbediće osnov za višegodišnji pristup, uključujući odgovarajuću reviziju i ocenjivanje.

7.3. Praćenje i ocenjivanje

Saradnja EASO-a sa zemljama EU+ i trećim zemljama biće podržana EASO-vim praćenjem verodostojnosti i prilagođenim inicijativama za ocenjivanje. Okvir za praćenje i ocenjivanje biće uključen u relevantne instrumente saradnje, po potrebi i uzimajući u obzir pristup zasnovan na scenariju. Osoblje posvećeno praćenju i ocenjivanju pružće podršku sprovođenju ovih funkcija.

⁽²⁹⁾ O radnom aranžmanu između IOM i EASO-a diskutuje se u vreme pisanja. IOM je takođe konsultovan bilateralno 31. januara.

Getting in touch with the EU

In person

All over the European Union there are hundreds of Europe Direct information centres. You can find the address of the centre nearest you at: <http://europa.eu/contact>

On the phone or by email

Europe Direct is a service that answers your questions about the European Union. You can contact this service:

- by freephone: 00 800 6 7 8 9 10 11 (certain operators may charge for these calls),
- at the following standard number: +32 22999696 or
- by email via: <http://europa.eu/contact>

Finding information about the EU

Online

Information about the European Union in all the official languages of the EU is available on the Europa website at: <http://europa.eu>

EU publications

You can download or order free and priced EU publications from EU Bookshop at: <http://publications.europa.eu/eubookshop>. Multiple copies of free publications may be obtained by contacting Europe Direct or your local information centre (see <http://europa.eu/contact>).

EU law and related documents

For access to legal information from the EU, including all EU law since 1951 in all the official language versions, go to EUR-Lex at: <http://eur-lex.europa.eu>

Open data from the EU

The EU Open Data Portal (<http://data.europa.eu/euodp>) provides access to datasets from the EU. Data can be downloaded and reused for free, both for commercial and non-commercial purposes.

